

Persbericht:

Door de coronacrisis neemt de armoede verder toe. Op 17 oktober roepen armoedeorganisaties de regering De Croo op om werk te maken van 5 prioriteiten.

16 oktober 2020

Ook dit jaar voeren mensen in armoede en de organisaties die hen vertegenwoordigen actie op 17 oktober, Werelddag van het Verzet tegen Armoede. Dat het nog steeds broodnodig is om de armoede en ongelijkheden in onze samenleving aan te kaarten blijkt duidelijk uit de evolutie van de armoedecijfers. 10 jaar geleden beloofde België, in het kader van de Europa2020-strategie, om 380.000 mensen uit armoede te halen tegen 2020. **10 jaar later is de armoede echter niet gedaald en leeft maar liefst 1 op 5 personen in België in armoede¹.** Deze cijfers dateren bovendien van voor de coronacrisis. Deze crisis heeft een impact op onze hele samenleving, maar in het bijzonder op mensen in armoede. De verenigingen waar armen het woord nemen verwachten, samen met anderen op het terrein en wetenschappelijke experts en vanuit wetenschappelijke hoek zijn het er over eens. **De armoede en sociale ongelijkheden in onze samenleving zullen de komende maanden nog verder toenemen.**

De beleidskeuzes die nodig zijn om een structurele oplossing aan de armoedeproblematiek te bieden zijn bekend. Toch **ontbrak de politieke moed de afgelopen 10 jaar** om deze effectief in de praktijk om te zetten:

- De verschillende federale regeringen beloven sinds 2011 **om de laagste uitkeringen op te trekken**. Er is echter op dit vlak bijzonder weinig gebeurd waardoor de meeste minimumuitkeringen zich nog steeds ver onder de Europese armoedegrens² bevinden. Door de hogere kosten ten gevolge van de lockdown is de situatie voor uitkeringsgerechtigden nog moeilijker geworden. Bovendien beperken de **steeds strengere voorwaarden en administratieve drempels** rechthebbenden de toegang tot hun sociale rechten. In bepaalde gevallen worden zij zelfs volledig uitgesloten, onder meer door een steeds grotere digitalisering.
- De verdienste van een **sterke sociale zekerheid** werd tijdens de coronacrisis nogmaals bewezen. De sociale zekerheid werd de laatste jaren echter vooral aanzien als een kostenpost waarop bespaard diende te worden. Het hoeft ons dan ook niet te verbazen dat **de coronacrisis een aantal belangrijke gaten**

¹ Volgens de statistieken van 2018, leven 2.250.000 mensen in armoede of sociale uitsluiting (20%). Dit aantal is hoger dan het niveau van 2008 (2.194.000), het beginpunt van de Europa 2020-strategie. Volgens de cijfers van 2019 leeft 19,5% van de Belgische bevolking in armoede. Omwille van methodologische redenen zijn de cijfers van 2019 niet vergelijkbaar met de voorgaande jaren.

² De Europese armoedegrens is het percentage personen met een equivalent netto beschikbaar inkomen lager dan 60 % van het mediaan netto nationaal equivalent inkomen. De armoedegrens bedraagt 1.230 € netto per maand voor een alleenstaande en 2.584 € netto per maand voor een huishouden bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (jonger dan 14 jaar). In totaal moeten in België bijna 1.7 miljoen mensen of 14.8% zien rond te komen met een inkomen onder de armoedegrens.

heeft **blootgelegd**. Zo worden diegenen met een precair werknemersstatuut (interim-arbeid, jobstudenten, wijkwerk, deeltijds werk,...) of in een precaire sector (horeca, kunstenaars,...) onvoldoende of zelfs niet beschermd. De trend³ waarbij mensen uit de sociale zekerheid vallen en bij de OCMW's, die al overbelast zijn, moeten aankloppen heeft zich voortgezet tijdens de crisis. **Ook in de ziekteverzekering en de toegang tot gezondheidszorg blijven veel pijnpunten**: denk bijvoorbeeld aan de beperkte terugbetaling van geestelijke gezondheidszorg of de mank lopende 'dringende medische hulp' voor mensen zonder wettig verblijf.

- Een effectief klimaatbeleid zal de komende jaren essentieel zijn om de impact van de klimaatwijzigingen op mens en planeet in te perken. Vaak vergeten beleidsmakers dat **een sociaal beleid een integraal onderdeel uitmaakt van een duurzaam klimaat- en milieubeleid**. Het oplossen van de grote sociale problemen die de bevolking verarmen, m.b.t. bijvoorbeeld werkgelegenheid, huisvesting, mobiliteit, toegang tot energie en gezond voedsel, en de realiteit van de migratie, zullen immers in grote mate bijdragen tot een duurzame transitie.

Zal de regering De Croo de politieke moed hebben om eindelijk, na 10 jaar, de armoede werkelijk te doen dalen? Gezien de hoogdringendheid van de situatie op het terrein, roepen het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN), het Netwerk tegen Armoede, de Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté (RWLP) en het Collectief "Wat Verborgen is Zichtbaar Maken" de nieuwe federale regering op om snel werk te maken van **vijf prioriteiten**:

1. **Trek de laagste uitkeringen op tot boven de Europese armoedegrens en maak ze een pak toegankelijker !**
2. **Investeer in een sterke en rechtvaardige sociale zekerheid zodat iedereen zijn recht op welbevinden kan laten gelden**
3. **Een Green Deal is onmogelijk zonder een Social Deal: maak werk van een inclusieve en eerlijke transitie naar een groenere samenleving**
4. **Zorg voor een ambitieus budget, anders zullen deze maatregelen dode letter blijven**
5. **Betrek mensen in armoede actief in het uittekenen van het beleid, zij vormen een integraal onderdeel van de oplossing**

De organisaties voeren acties over heel het land. Volg deze acties op:

- In Vlaanderen: www.17oktober.be - Facebook en Twitter: Netwerk tegen Armoede
- In Wallonië: <https://www.rwlp.be/1710/> - Facebook: Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté
- In Brussel: www.1710.be – Facebook: Rendre Visible l'Invisible - Brussels Platform Armoede

³ Zo is de afgelopen vijf jaar het aantal leeflonen en gelijkwaardige toelagen met 26,9 procent gestegen, een belangrijk bewijs van de verschuiving van steeds meer mensen die uitgesloten zijn van de sociale zekerheid naar de OCMW's, het laatste sociale vangnet.

- Voor een overzicht van de acties in heel België:
<https://www.bapn.be/17oktober>

Perscontact:

- Caroline Van der Hoeven (Belgisch Netwerk Armoedebestrijding – BAPN): 0474/55.96.11 of caroline.vanderhoeven@bapn.be
- Gert Van Tittelboom (Netwerk tegen Armoede): 0478/39.57.04 of gert.vantittelboom@netwerktegenarmoede.be
- Julie Mawet (Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté) : 0476/ 96 95 26 of J.mawet@rwlp.be
- Laurent Toussaint (Rendre Visible l'Invisible) 0489.45.66.40 of infos@articule.be
- Christa Matthys (Brussels Platform Armoede) 0497/29.20.28 of christa.matthys@netwerktegenarmoede.be